

FJÄLLGÅSNYTT

LESSER WHITE-FRONTED GOOSE NEWSLETTER

www.projektfjallgas.se

Nr. 3/2025

Blå 1 Gul F (B1YF) sändarfågel utsatt i Arjeplogsfjällen 2023, var en av de drygt 80 fjällgäss som ruggande i Hudiksvall 2025. Foto Harald Ernst.

Blue 1 Yellow F (B1YF) a transmitter bird from releases in Arjeplog mountains 2023 was one of the 80+ LWfG that moulted in Hudiksvall in 2025. Photo Harald Ernst.

INNEHÅLL

- 1. Förstärkningsutsättningar 2025**
- 2. Rapport från häckningsområdet**
- 3. Ruggning i Hudiksvall**
- 4. Fjällgäss i Baltikum**
- 5. Konflikten med Norge**

CONTENT

- 1. Reinforcement releases 2025**
- 2. Reports from the breeding area**
- 3. Moulting in Hudiksvall**
- 4. LWfG in the Baltic states**
- 5. The conflict with Norway**

1. Förstärkningsutsättningar 2025

Arjeplogsfjällen (häckningsområdet)

I det traditionella häckningsområdet i Arjeplogsfjällen gjordes utsättningar av fjällgås den 28 juni. En tidig start av häckningen i avelsanläggningarna ledde till att gässlingarna var redo något tidigare än beräknat, därav gjordes utsättningarna redan i juni. Under våren 2025 blev häckningsområdet snöfritt ovanligt tidigt, men maj och första halvan av juni präglades trots detta av kallt och blåstigt väder, vilket hindrade växtligheten från att ta fart. De exakta platserna för utsättningarna fick därför utses utifrån vilka områden som kunde erbjuda ett dugligt bete för gässen.

Den 25 juni anlände fältpersonal för att påbörja byggnationerna av de tillfälliga utsättningshägnen samt spana efter vilda fjällgäss. Ganska direkt upptäcktes en handfull fjällgäss i kärnområdet och senare även en familj med minst tre ungar. När fältarbetarna återvände till "baslägret" efter byggnationer av det ena utsättningshägnet sågs en äldre havsörn uppehålla sig på marken i ett videbuskage där en fjällgåshanne tidigare setts vakta. Fem vuxna fjällgäss följde händelsen på behörigt avstånd. Troligtvis blev ett fjällgåsrede plundrat på sina ägg, men ingen vuxen fjällgås verkade ha blivit skadad. Även en fyrbent predator, troligtvis en mink, skymtades i området under tiden för utsättningsarbetet. Denna händelse föranledde att minkfällorna i kärnområdet kontrollerades en extra gång så att de var i topptрим efter vintern. Minst tre minkar fångades sedan i området under sommaren.

Vid lunch den 27 juni anlände 20 utsättningsgäss (16 1k, 4 2k) med helikopter från Adolfström och följande dag (28 juni) öppnades hägnen och gässen tilläts simma ut. Sex fjällgäss bar GPS-sändare varav fem var bekostade av Länsstyrelsen i Norrbotten och en återanvänd från tidigare år. Utsättningsgässen bevakades dagarna efter släppet och delar av gruppen återsågs även senare under sommaren av fältpersonal på plats.

Två av utsättningsfåglarna verkar ha blivit adopterade av vilda artfränder. Dessa två sågs i häckningsområdet i sällskap med sju ruggande fjällgäss i juli och de anlände till Hudiksvall redan den 13 augusti tillsammans med fem vuxna fjällgäss.

En av de sändarförsedda gässen (2k) kunde vi se uppehålla sig i Vuollerim i Norrbotten i slutet av augusti. Medlemmar i NOF knutna till projektet kontaktades och snart fick vi rapporter om att det rörde sig om två 2k gäss från utsättningarna i Arjeplogsfjällen vilka hittat fina gröna fält i Vuollerim att rasta på. Ytterligare sändare från utsättningen har varit aktiva och rört sig ur utsättningsområdet, men än har vi inte kunnat konstatera om det rör sig om singelfåglar eller om de är i sällskap av flera utsättningsgäss.

Två 2 K-fåglar från utsättningarna i Arjeplogsfjällen (W2NN, W6NN med GPS-sändare) hittade fint gräs att beta i Vuollerim i slutet av augusti. Foto André Strömberg

Two 2 K-birds from the releases in Arjeplog mountains found some delicious green grass in Vuollerim in late August. Photo André Strömberg.

Gällivarefjällen

Utsättningar av fjällgås gjordes den 6 juli 2025 i Gällivarefjällen. Den 3 juli anlände fältpersonal för att påbörja byggnationerna av de tillfälliga utsättningshägnen. De fick då reda på att Vattenfall AB hade strul med turbinerna i vattenkraftverket och därför hotade att översvämma hela delat där utsättningarna normalt sker. Efter lite fundering och några telefonsamtal beslutades att i år i stället bygga utsättningshägn vid en sjö, söder om själva delat.

På morgonen den 5 juli anlände 14 fjällgäss (11 1k, 3 2k) tillsammans med fältpersonal och morgonen efter tilläts gässen lugnt simma ut i det fria. Fem fjällgäss bar GPS-sändare bekostade av Länsstyrelsen i Norrbotten. Utsättningarna sammanföll med årets första riktigt somriga dagar och att få studera gässen på sin nyfikna färd runt sjön, den där allra första dagen kändes som en riktigt bra lön för mödan. En kungsörn störde tillfälligt fridfullheten, men gässen reagerade snabbt och flydde ut på vattnet, medan örnen jagades bort av häckande måsfåglar. Följande dag kunde gruppen åter räknas in då gässlingarna betade och badade för fullt i sjökanten, medan de årgamla gässen upplevdes mer tveksamma och spenderade mycket tid på att spana efter potentiella faror.

De återvändande fjällgäss som observerats i området i slutet av maj kunde tyvärr inte konstateras med säkerhet i samband med utsättningarna. Området är dock stort och det är troligt att de ändå befann sig där. Endast en handfull sädgäss och en vitkindad gås observerades under arbetet med utsättningarna.

Svenska Kraftnät utförde i början av augusti transporter av material till ett framtida arbete i området. För att undersöka vilken påverkan dessa transporter kunde ha på vilda fåglar anlätades en inventerare att bevaka området. Denne rapporterade att han av misstag stötte en grupp på 8–10 fjällgäss i området där minst 2 bar sändare.

Eftersom GSM-täckningen i detta utsättningsområde är bristfällig fick vi vänta tills den 17 augusti innan vi fick någon uppdatering från de sändarförsedda gässen. De befanns sig då längre norr ut i området, vilket troligen medfört att sändarna bara tillfälligt haft täckning och kunnat överföra data. Nästa uppdatering kom den 28 augusti och GPS- spåren visade då att gruppen befann sig vid sjön Akkajaure i Gällivarefjällen. Kanske har de då påbörjat resan söderut mot övervintringen.

Sammanlagt sattes 34 gäss ut detta år, den lägsta siffran sedan 2012, att jämföra med totalt 44 under 2024.

Vackert väder, knappt någon mygg och en riktigt bra tubkikare (bekostad av Länsstyrelsen i Norrbotten) gjorde det extra njutbart att få följa utsättningsfåglarna på sin upptäcktsfärd i det fria.

Beautiful weather, hardly any mosquitos and a really good spotting scope (financed by the County Board of Norrbotten) made it extra enjoyable to be able to follow the newly released geese, examining their new home.

2. Rapport från häckningsområdet

Inledningsvis har endast två olika fjällgåsfamiljer observerats, med 6 respektive 3 ungar. Men vid tidpunkten då detta nyhetsbrev skrevs kom en rapport på 6 fjällgåsungar vid Vendelsjön i Uppland, i en flock på totalt 11 individer. Tyvärr har deras identitet ännu inte klarlagts, så vi vet inte om de representerar de tidigare nämnda kullarna eller om det rör sig om helt nya par. Detsamma gäller för tre familjer med 3, 3 respektive 2 ungar som hittades i Hudiksvall den 25 augusti. Bland dessa familjer är ett par troligen samma som det med tre ungar som sågs i häckningsområdet. Båda observationerna tyder på att vi kan ha minst fyra par och 14 ungar som har lämnat häckningsområdet. Det är färre än under de fyra föregående åren, men fortfarande fler än väntat under själva häckningssäsongen.

Den första kullen observerades redan den 16 juni, längs Vindelälven nära Ammarnäs. Baserat på rapporter från Ammarnäs i maj misstänktes detta par häcka någonstans i "låglandet" – vilket visade sig stämma! Det var den första dokumenterade lyckade häckningen i Västerbotten på mycket lång tid (<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vasterbotten/nyklackta-fjallgass-upptackta-i-vasterbotten-forsta-gangen-pa-40-ar>), även om det är känt eller misstänkt att par har häckat framgångsrikt i Västerbotten tidigare. Honan i årets par sågs även i samma område 2024, då med tre ungar och en omärkt hane. Dessutom har häckning misstänkts i området kring Grytsjö/Marsfjället (Vilhelmina) tidigare år, men detta har aldrig bekräftats eller dokumenterats.

Ett par med tre stora ungar (ungefär en vecka innan de var flygga) observerades i häckningsområdet i fjällen under månadsskiftet juli/ augusti. Även i början av juli sågs ett par med lika många ungar, och baserat på deras ålder kan det ha varit samma familj. Minst tre bebodda bon observerades i juni och minst två hanar som vaktade annan plats, vilket tyder på flera häckningsförsök. Dessa observationer möjliggör dock inte någon total uppskattning av antalet häckande par. Det finns alltså indikationer på att flera par påbörjade häckning, men med liten framgång, med tanke på det fåtal ungar som har setts hittills.

Inventeringar av Björkfjället, där par med ungar ofta samlas för att födosöka på bär i augusti, har hittills inte resulterat i några gåsobservationer. Överraskande nog hittades i slutet av juli en liten ruggningsflock i häckningsområdet, bestående av 7 vuxna fåglar, bland dem två kända par med åtminstone en ringmärkt individ, samt två nyligen utsatta ungar som tycktes ha adopterats. Ruggande fjällgäss utan ungar har inte rapporterats på länge från häckningsområdet, eftersom gässen i regel flyttar till Hudiksvall för ruggning. Kanske förlorade dessa sitt bo eller sin kull i ett sent skede och därför inte kunde ta sig till Hudiksvall? De två kända paren i ruggningsflocken var bland de som lyckades få fram ungar de senaste fyra åren, varav det ena paret häckat framgångsrikt i flertalet år. Även denna flock har nu observerats i Hudiksvall.

Rapporter av ringmärkta fjällgäss antyder om förluster på adulta gäss under häckningsperioden. Två fjällgäss återvände ensamma för ruggning till Hudiksvall utan sin kända partner, som de setts tillsammans med i Ammarnäs i maj. Ytterligare 6 par med minst en ringmärkt individ – tre av dessa med båda partnerna ringmärkta – har inte rapporterats alls efter sin sista observation i Ammarnäs i maj/juni. Men i nuläget är det för tidigt att spekulera i vad som hänt dessa individer. Det är möjligt att de har häckat framgångsrikt och därför inte anlänt ännu, eller stannat kvar i fjällen för ruggning, eller försvunnit av annan orsak.

Ödet för omärkta par är okänt, men antalet omärkta par som observerades under vårflyttningen och under ruggningen i Hudiksvall stämde i alla fall överens (se Figur 3). När identiteten på familjerna som nyligen setts klarnar, får vi kanske veta hur många vuxna fåglar som ännu saknas.

I Gällivarefjällen har inga kullar rapporterats hittills. Tidigt på säsongen sågs fyra återvändande utsättningsgäss från 2024 och ytterligare två observerades i centrala Norge och var kanske på väg mot utsättningsområdet.

I juli/augusti gjordes flera observationer av fjällgäss i utsättningsområdet i Gällivarefjällen, vilket sannolikt avser den nya utsatta flocken, men eftersom rapporterat antal ibland var högre kan det också tyda på att fåglar som satts ut tidigare år befann sig där. Det är fortfarande oklart hur många fjällgäss som använder Gällivarefjällen för häckning eller ruggning.

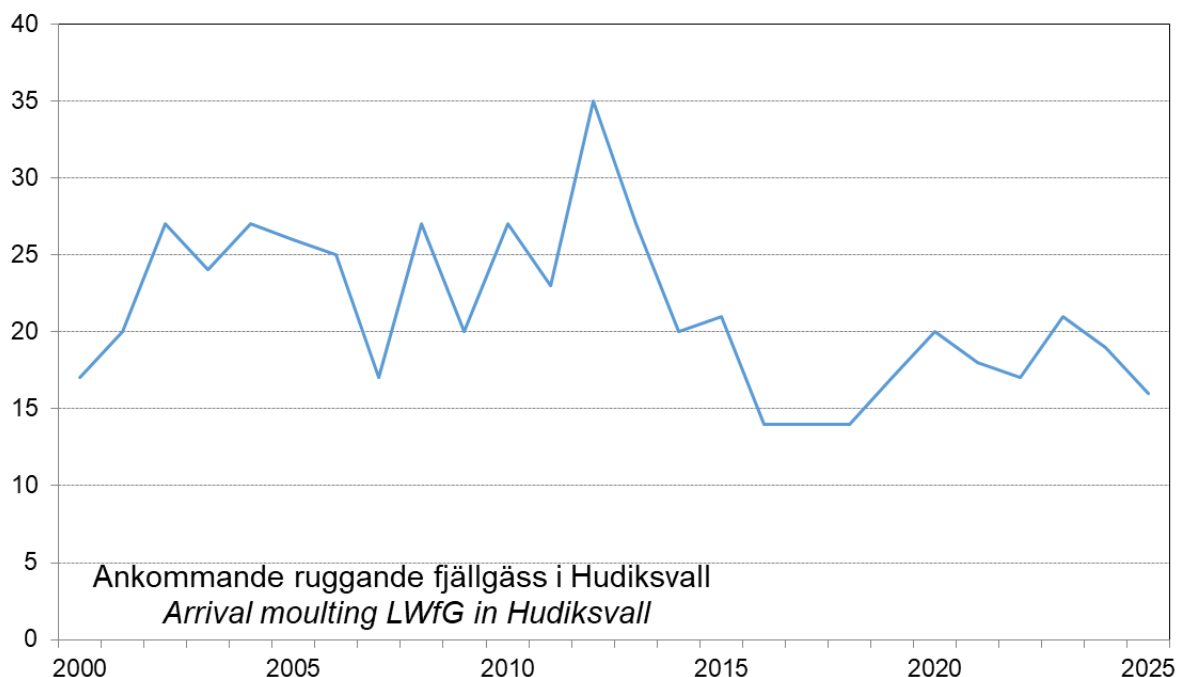

Första häckningen i Västerbotten på många år kunde konstateras av bland annat Raf Vervoort som tog denna underbara bild längs Vindelälven, 17 juni 2025.

The first brood in Västerbotten in many years was confirmed by, among others, Raf Vervoort, who captured this wonderful photo along River Vindelälven on June 17, 2025.

3. Ruggning i Hudiksvall

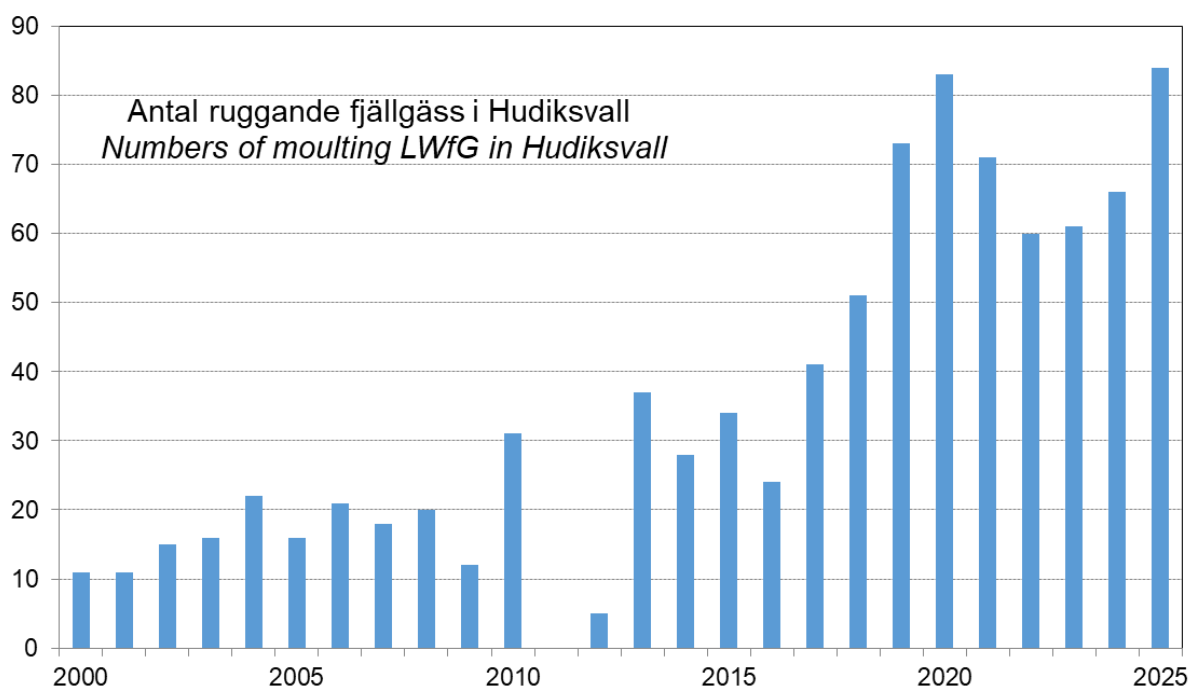
I år rapporterades ett rekordantal av 84 ruggande fjällgäss från Hudiksvall. De första observationerna, av tre individer, gjordes den 16 juni – bara något tidigare än det genomsnittliga första-datumet under de föregående fem åren (19 juni), men ändå väl i linje med det övergripande mönstret under den senaste perioden (Figur 1). Större antal dök upp runt midsommar och mindre flockar fortsatte att anlända långt in i början av juli, vid en tidpunkt då de först anlända individerna redan hade tappat sina vingpennor. Det maximala antalet på 84 är bara något högre än tidigare toppnotering från 2020 (Figur 2 nedan). Det var en första indikation på att årets häckningsframgång i fjällen kanske inte var lika god som under de föregående fyra åren.

Figur 1. Ankomstdatum för fjällgäss till ruggningslokalen kring Lillfjärden i Hudiksvall räknat från den 1 juni och framåt (20 betyder 20 juni).

Arrival dates of LWfG at the moulting site around Lillfjärden in Hudiksvall. Days rank from 1 June onwards, so 20 represents 20 June.

Intressant nog fortsätter andelen omärkta individer i ruggningsflocken att öka, och nådde i år 58 % (Figur 3 nedan). Detta är främst ett resultat av det stora antalet vildfödda ungar som lämnade häckningsområdet mellan 2021 och 2024 - totalt 100 individer - och som nu har rekryterats till häckpopulationen och blivit en del av ruggningsflocken. Det fanns minst 14 omärkta 2 K-individer från de 29 som lämnade det centrala häckningsområdet 2024. Men med tanke på att vissa individer i andra levnadsåret kan vara svåra att identifiera, kan det ha funnits några fler, vilket antyder ganska hög överlevnad under vintern 2024/25. Förutom de omärkta tvååriga fåglarna fanns även tre utsläppta ungar samt en fågel som släpptes som ettåring 2024 bland de ruggande fåglarna. Dessutom tyder rapporterna på minst 11 omärkta vuxna par (samma antal som rapporterades i Hudiksvall i våras), vilket återigen kan vara en försiktig uppskattning, då inte alla omärkta fåglar enkelt går att koppla till ett specifikt par.

Figur 2. Högsta antalet ruggande fjällgäss i Hudiksvall 2000 – 2025.

Maximum numbers of moulting LWfG in Hudiksvall since 2000.

Med en så stor ruggningsflock verkade fåglarna ibland ha svårt att hitta lämpliga födokällor. Flockar sågs beta på gröna gräsmattor långt från vattnet vid Lillfjärden, och korsade då ofta trafikerade gator med bilar och människor. Baserat på data från två individer med GPS-sändare, som också fanns i flocken, kunde de första fåglarna börja flyga igen runt den 24 juli, efter att ha varit oförmögna till flykt i cirka fyra veckor. Direkt efter ruggningen började fåglarna besöka jordbruksområden och Tunasjön, utanför Hudiksvall. Under tiden har många flyttat vidare söderut till Uppland, till exempel till Hjälstaviken.

Med den senaste populationsuppskattningen på cirka 140–150 individer år 2024, utgör ruggningsflocken i Hudiksvall omkring 58 % av hela populationen. Det innebär i sin tur att ett betydande antal fåglar verkar stanna någon annanstans under sommaren – antingen i fjällen (både det centrala häckningsområdet i Arjeplogsfjällen och Ritsem-området) eller möjligen vid andra ruggningslokaler. Det totala antalet fjällgäss som passerat Hudiksvall sedan 15 juni uppskattas till minst 109 individer.

4. Fjällgäss i Baltikum

Nedan följer en rapport från Hakon Kampe-Persson i Lettland.

I Lettland har fältarbetet med åren alltmer inriktats mot att försöka bringa klarhet i om de minst 15 svenska fjällgäss, som väljer att under våren flytta via Baltikum, håller på att utveckla traditioner med årligt utnyttjande av vissa bestämda rastlokaler. Om sådana lokaler finns och hittas skulle det öppnas upp en möjlighet att följa utvecklingen i denna del av populationen.

Genom att besöka alla lokaler i Lettland varifrån sändargäss rapporterats har det varit möjligt att avsevärt förbättra vår kunskap om hur fjällgäss utnyttjar rastområden. Enstaka individer sällskapar med antingen bläsgäss eller tundragäss och rör sig då som dessa. Sådana individer hittas genom noggrann genomspaning av rastande gåsflockar. Så snart fjällgäss är i par eller flock rör de sig däremot oberoende av andra gäss, även om de ibland delar födosökslokal och daglokal med dessa. I sådana fall finner man dem nästan alltid i ytterkanten av flocken. Eftersom fjällgäss föredrar något blötare gräsmarker än bläsgäss, söker de ofta föda vid små säsongsmässiga vatten på naturliga gräsmarker, ibland på små betestäppor kantade av träd, dit bläsgäss aldrig beger sig. Detta faktum underlättar inte fältarbetet precis, eftersom det är paren och flockarna som är av störst intresse. I Lettland finns det nämligen tiotusentals sådana småvatten att kontrollera i ett landskap, som dessutom är tämligen kuperat. Under det senaste decenniet har arten hittats under mer än en vår på flera lokaler, men det har då rört sig om ensamma fåglar eller par, aldrig någon flock.

Årets resultat skiljer sig markant från tidigare års. Utöver de norska på de traditionella lokalerna i Estland föreligger ovanligt få observationer av fjällgäss i Baltikum denna vår. I Lettland inskränker sig materialet till en flock, sedd vid tre tillfällen strax nordost om det 19 772 ha stora reservatet Teiči bog. I kvällen den 22 april sågs flocken korsa vägen framför bilen, för att sedan landa 1 300 meter från närmaste väg. Det var således ej möjligt att komma nära flocken för en noggrannare kontroll av individerna. Tidig förmiddag den 6 maj sågs flocken passera samma väg i motsatt riktning och försvinna bakom en träddridå. Timmen senare sågs flocken försvinna bakom en ås några kilometer nordost om den förra lokalen, vilket blev sista kontakten med flocken.

Det anmärkningsvärda är att denna flock bestod av hela 15 fjällgäss med två bläsgäss i släptåg. Då individerna inte kunde kontrolleras efter eventuell märkning, kan inte med säkerhet sägas att de var svenska, eftersom det kan inte helt uteslutas att de kom från Ryssland. De norska gässen däremot hade redan passerat Lettland vid den tidpunkten. Eftersom det förutom i Estland är sällan som tvåsiffriga antal ses rastande på östra sidan av Östersjön, är det frestande att koppla ihop denna observation med de 10 individer som rapporterades från Polen den 10 april.

Mot bakgrund av denna observation är det självklart att nästa års fältarbete i Lettland till stor del kommer att fokuseras på födosökslokalerna runt Teiči bog. Detta för att utröna om området är på väg att utvecklas till en årlig rastlokal för svenska fjällgäss. Övrigt fältarbete kommer att fokusera på lokaler där arten setts vid mer än ett tillfälle under det senaste decenniet samt några områden som nästan aldrig besöks av fågelskådare.

5. Konflikten med Norge

Beslutet av norska Miljödirektoratet att återigen tillåta avlivning av en svensk fjällgås har vållat stor irritation på flera håll. Skälet till att miljödirektoratet ger grönt ljus för avlivningen är, enligt beslutet, att man anser att den svenska fågeln hotar att locka över norska fjällgäss till Sverige och de områden som utnyttjas av den svenska populationen. Svenska Projekt fjällgås konstaterar att det finns ett antal skäl till att beslutet är obefogat.

1. Fjällgåsen är uppförd på IUCN/BirdLife Internationals lista över globalt hotade arter. Beslutet strider både mot EU:s fågeldirektiv och Bernkonventionen. Norge har antagit Bernkonventionens bestämmelser, och dessa saknar regler som föreskriver att specifika flyttkorridorer ska isoleras eller bevaras, tvärtom ska arten kunna röra sig fritt och skyddas inom hela sitt utbredningsområde.
2. Artikel 11 i konventionen föreskriver att parterna ska samarbeta för att öka effektiviteten i de åtgärder som utförs. Beslutet av att avliva ännu en fjällgås från Sverige försvårar påtagligt ett sådant samarbete.
3. Wildfowl and Wetlands Trust 2010 har i en rapport (beställd 2010 av Miljödirektoratet) konstaterat att tillskott av ryska fåglar till den norska populationen skulle kunna innebära ett viktigt genetiskt tillskott.
4. Stöd för beslutet att avliva fjällgäss från Sverige saknas i såväl internationella som nationella åtgärdsprogram. Inte i något styrande dokument eller vetenskapligt sammanhang har flyttvägen för svenska fjällgäss pekats ut som ett hot mot den norska populationen. Inte heller i BirdLife Internationals faktablad om fjällgås nämns flyttvägen som ett problem.
5. Både den svenska och norska fjällgåspopulationen är starkt hotade och deras långsiktiga överlevnad är inte säkrad. Varje individ är därför ett värdefullt tillskott i arbetet med att öka artens utbredning i Skandinavien.

Till detta kan läggas en ekonomisk aspekt. Varje uppfödd och utsatt fjällgås representerar ett avsevärt belopp, kopplat till importen av ryska gäss, avelsarbetet i de två anläggningarna samt arbete med utsättning och inventeringar etc. Under de senaste åren har den norska populationen av fjällgås fått stöd genom flera stora LIFE-projekt, det senaste är *“Providing a climate resilient network of critical sites for the Lesser White-fronted Goose in Europe” (LIFE19 NAT/LT/000898)*. Det är orimligt att få stöd för att bevara en migrerande art endast inom vissa landsgränser, samtidigt som åtgärden aktivt motverkar bevarandearbetet för samma art i andra länder.

Arbetet med det norska åtgärdsprogrammet för fjällgås utvärderades 2023 (NINA rapport 2349). Trots att den svenska flyttvägen snart funnits i 50 år, sägs att det är oklart om den har någon inverkan på de norska flyttlederna. Utvärderingen föreslår att man utreder hur det svenska utsättningsprojektet kan integreras eller samordnas med det norska arbetet. Men förslaget om samarbete har uppenbarligen förkastats av norska myndigheter som i stället valt en konfliktladdad linje.

Konflikten mellan de två länderna har även uppmärksammats av media. I ett nyhetsinslag i Sveriges Television har det norska beslutet att avliva en fjärde fjällgås tagits upp. Projekt fjällgås i Sverige fick möjligheten att förklara varför de norska besluten om avlivning av svenska fåglar inte kan försvaras. Även Miljödirektoratet i Norge fick argumentera för sin sak, medan Naturvårdsverket tyvärr inte ville kommentera det norska beslutet.

Efter det svenska TV-inslaget har även flera svenska jakttidningar samt Aftonbladet, Expressen och Vår fågelvärld (BirdLife Sverige) tagit upp ämnet. Konflikten har även diskuterats i svensk radio på P4. Internationellt uppmärksammades konflikten även bland annat av Danmarks Radio vilka intervjuat

Jesper Madsen i Danmark samt Jo Anders Auran på norska Miljödirektoratet. Tyvärr fick Sverige aldrig möjlighet att uttrycka vår sida av saken här, vilket gjorde att Norge tog tillfället i akt att sprida falska fakta ännu en gång. I den spanska tidningen El Confidencial däremot gjordes ett välbalanserat reportage där norrmännens argument möttes av argument från Projekt fjällgås, BirdLife Sverige samt genetikern David Díez-del-Molino vid Stockholms universitet.

Den svenska fjällgåshane som beslutet omfattade (utsatt i Gällivarefjällen 2023) är troligtvis ännu i livet. I varje fall så rapporterades en svensk fjällgås med samma färgkombinationer på ringarna ifrån Porsangerfjorden i Norge den 21 augusti 2025.

1. Reinforcement releases 2025

Arjeplog mountains (Core breeding area)

On the 28th of June, reinforcement releases were made in the core breeding area. The releases were carried out already in June due to an early start of the breeding season at the breeding stations, which resulted in the chicks being ready slightly ahead of schedule. In spring 2025, the breeding area became snow-free early, but May and the first half of June were marked by cold and windy weather, which prevented vegetation from getting started. The exact release sites therefore had to be selected based on which areas could provide sufficient grazing conditions for the geese.

On the 25th of June field staff arrived in the area to start setting up the release pens and scout for wild LWfG. Pretty much straight away a small group of LWfG were detected and later also one family with at least three young. When field workers returned to base camp after setting up one of the release pens, they observed an older White-Tailed Eagle sitting on the ground in the willow shrubs where a male LWfG earlier had been seen guarding. Five adult LWfG watched the incident from a safe distance. Likely an LWfG nest was plundered of its eggs, but luckily no adult LWfG appears to have been injured this time. Also, a ground born predator, likely a Mink, was spotted briefly during these days. To be sure that the Mink traps were fit and good to go after the winter, an extra check was initiated and at least three more Minks were caught in the core area during the summer.

Mid-day the 27th of June 20 geese (16 1k, 4 2k) arrived in the release area by helicopter from Adolfström. The day after, the release pens were opened, and the geese were allowed to enter the wilderness at their own chosen pace. Six LWfG were equipped with GPS transmitters, five of which were funded by the County Administrative Board of Norrbotten, and one reused from previous years.

The released geese were monitored in the days following their release, and parts of the group were also observed later during the summer by field staff on site. Two of the released birds appear to have been adopted by wild conspecifics. These two were seen in the breeding area in July, accompanied by seven moulting LWfG, and they arrived in Hudiksvall as early as August 13, together with five adult LWfG.

Transmitting data from one of the GPS-tagged LWfG (2k) revealed it staying in Vuollerim, Norrbotten, at the end of August. Members of NOF (Norrbotten Ornithological Society) involved in the project were contacted, and soon we received reports that two 2nd calendar year LWfG from the releases in the core breeding area had found lush green fields in Vuollerim to feed and rest on. Additional transmitters from the release have been active and moved outside the release area, but we have not yet been able to confirm whether they are solitary individuals or accompanied by other released geese.

Vit 6 Svart N (W6NN), utrustad med GPS sändare undersöks innan den släpps i det tillfälliga utsättningshägnet. Denna individ sågs under sensommaren i Vuollerim, Norrbotten i sällskap en av de andra utsättningsgässen.

White 6 Black N (W6NN) equipped with a GPS transmitter is being released into the temporary release enclosure. Later this summer W6NN was seen in Vuollerim, Norrbotten together with another of the released LWfG.

Gällivare mountains (New release site)

On the 6th of July 2025 reinforcement releases were made in the Gällivare mountains. A few days before, field staff arrived in the area to set up the release pens. They then found out that Vattenfall AB had problems with the turbines in the hydroelectric power plant and therefore threatened to flood the whole delta where the releases usually take place. After some discussion and a few phone calls a decision was made to set up the release pen at a slightly different area this year, by a lake south of the delta.

Early in the morning 5 July, the animal transport from south of Sweden arrived in the release area with 14 LWfG (11 1k, 3 2k) which after spending 24h in the release pen were finally released into the wild. Also at this release site, 5 LWfG were equipped with GPS transmitters funded by the County Administrative Board of Norrbotten. The releases coincided with the first real summer weather of the year, and to observe the geese on their curious journey around the lake on that first day felt like a truly rewarding experience. A Golden Eagle briefly disturbed the peaceful atmosphere, but the geese reacted quickly and fled on to the water, while the eagle was chased away by nesting gulls. The following day, the group could be easily observed through the scope as the chicks grazed and bathed actively along the lakeshore, while the one-year-old geese appeared more hesitant and spent much time being alert for potential threats.

The returning release geese from 2024 that were observed in this area in May 2025 was unfortunately not seen during the release activity. However, the area is large, and it is likely that they managed to

stay undetected. Only a handful of Taiga Bean Geese and one Barnacle Goose were observed during the release.

In early August, Svenska Kraftnät transported materials to a future work site in the area. To assess the potential impact of these transports on wild birds, a surveyor was hired to monitor the area. The surveyor reported that he accidentally flushed a group of 8-10 LWfG in the area and that at least two of which were carrying transmitters.

Since GSM coverage in this release area is poor, we had to wait until August 17 before receiving any updates from the transmitter- equipped LWfG. They were then located further north in the area, which likely meant that the transmitters only temporarily had coverage and were able to transfer data. Next update came on August 28, and the GPS tracks then showed that the group was located by Lake Akkajaure in the Gällivare mountains. Perhaps they have now begun their journey southward toward their wintering grounds.

In total, 34 geese were released this year, the lowest number since 2012, compared to a total of 44 in 2024.

2. Report from the breeding areas

Initially, only two different successful broods had been observed, with 6 and 3 young respectively. But by the time this contribution was written, 6 young were seen in Lake Vendelsjön in Uppland, in a flock of in total 11 individuals. Unfortunately, their identity so far is not clarified, so we do not know if they represent the broods mentioned above or point at completely new pairs. The same is true for three families of 3, 3 and 2 young that were found in Hudiksvall on 25 August. Among these families, one pair is likely similar with the one with 3 young in the core breeding area. Both observations indicate that we may have at least 4 pairs and 14 young that left the breeding area. This is less than in the previous four years, but still more than expected during the breeding season itself.

The first brood in the breeding area was already found on 16 June, along River Vindelälven, close to Ammarnäs (see photo above). Based on the reports in Ammarnäs in May, this pair had been suspected to breed somewhere in the 'lowlands', and indeed it did! It was the first documented successful breeding pair in Västerbotten since a long time (<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vasterbotten/nyklackta-fjallgass-upptackta-i-vasterbotten-forsta-gangen-pa-40-ar>), although it is known or suspected that pairs have been breeding successfully before in Västerbotten. The female of the pair from this year was also seen in the same area in 2024, then with three young and an unringed male. Furthermore, breeding has been suspected from the Grytsjö/Marsfjället area (Vilhelmina) in earlier years, but this has never been confirmed or documented so far.

Furthermore, a pair with three large young (about one week before fledging) was observed in the mountains of the core breeding area in the end of July and early August. A second pair was seen early July with the same number of young, and from their age it could be the very same as seen later on. At least three occupied nests were observed in June and at least two guarding males at another site, thus indicating several nesting attempts. Note that these observations do not allow any total estimate of nesting pairs. Hence, there is indication that multiple pairs started to nest, but apparently with low result, given small numbers of goslings or young that have been seen so far. Surveys in Björkfjället, where pairs with young often concentrate to feed on berries in August, did not result in any goose observation so far. Surprisingly, in the last week of July, a small moulting flock was found in the core

breeding area, consisting of 7 adult birds (among them two known pairs with at least one individual ringed) and two newly released young, that seemed to have been adopted. Moulting birds without young have not been reported for a long time from Arjeplog mountains, as usually all birds move to Hudiksvall for moulting. Perhaps they lost their nest or brood at a late stage and were not able to get to Hudiksvall anymore? The two known breeding pairs in the moulting flock were among the successful pairs from the last four years, one pair even breeding successfully in multiple years. Meanwhile also this flock was observed in Hudiksvall, joining the birds that had moulted there.

Den 31 juli upptäcktes i häckningsområdet helt överraskande en liten ruggande flock bestående av 7 fjällgäss, åtföljda av två utsättningsfåglar. Fotot visar fyra av de vuxna fåglarna. Foto: Kees Koffijberg.

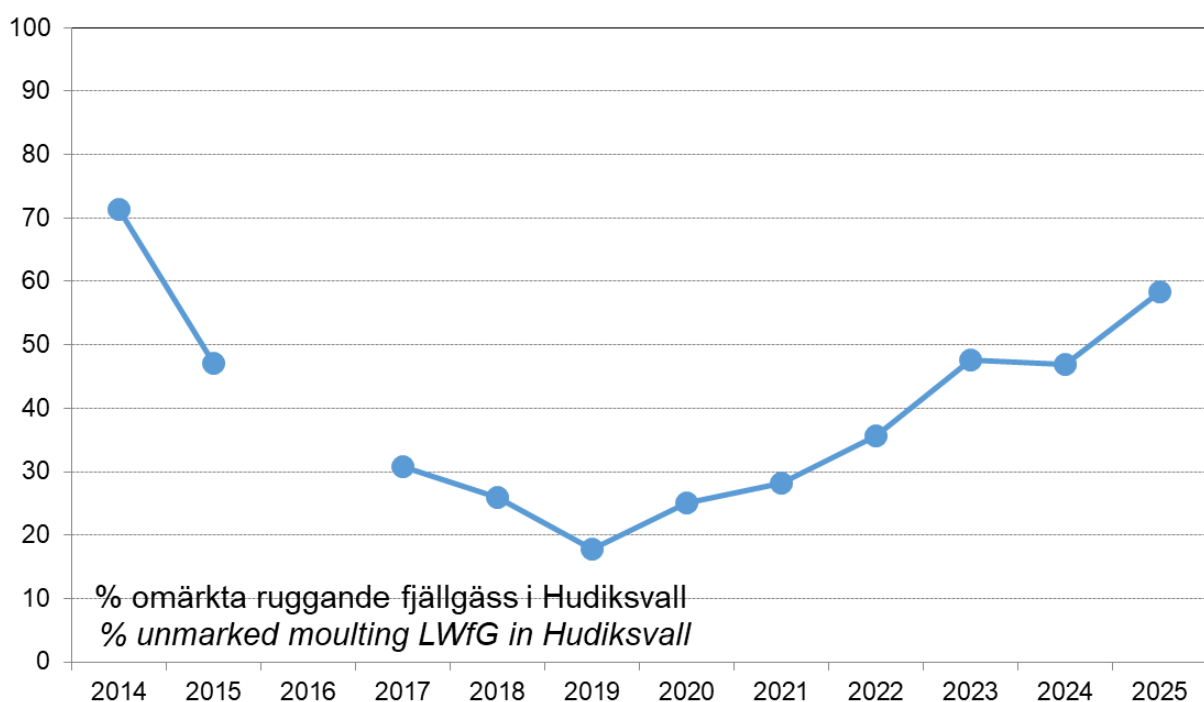
On 31 July, by complete surprise, a small moulting flock of 7 adults, accompanied by two newly released young were found in the core breeding area. The photo shows four of the adults. Photo: Kees Koffijberg

Reports of ringed birds also indicate some losses during the breeding period. Two birds returned for moulting to Hudiksvall alone, without their known partner, with whom they were seen in Ammarnäs in May, before breeding. Another 6 pairs with at least one partner ringed, three of them both partners ringed, have not been reported at all after their last observation in Ammarnäs in May/June. But for the moment, it remains speculative, if they have been breeding successfully, stayed in the mountains for moulting or got lost at some stage. The fate of unringed pairs is completely unknown, although the number of unringed pairs found during spring migration in Hudiksvall and during moult was comparable (see Fig. 3 below). Perhaps, when the identity of the families that were recently found in Uppland and Hudiksvall becomes clear, we know more how many adult birds are still missing.

In the Gällivare mountains, so far no reports of broods have been made. Early in the season, 4 released individuals from 2024 were seen. Another two of the flock released in 2024 were observed in Central-Norway and were perhaps heading for the old release site as well. In July/August, there were several reports in the release area in Gällivare mountains, which likely point at the newly released flock, but as reported numbers were sometimes higher, could also indicate birds not released this year. It remains unknown at the moment, how many geese that use this area for breeding or moulting.

3. Moulting in Hudiksvall

This year, a record-number of 84 moulting LWfG were reported from Hudiksvall. The first observations, of three individuals, were made on 16 June; just slightly earlier as the average first date in the previous five years (19 June), but still well in line with the overall pattern in the recent period (Fig. 1 above). Larger numbers appeared around midsummer and smaller flocks were still arriving well into early July, by the time the first arriving individuals had already lost their flight feathers. The maximum number of 84 is only slightly higher than the previous peak number in 2020 (Fig. 2 above). It was a first indication that this years' breeding success in the mountains was perhaps not as good as in the previous four years (see below). Interestingly, the share of unringed individuals in the moulting flock continues to increase, reaching 58% in 2025 (Fig. 3). This is mainly a result of the large number of wild-born young that left the breeding area in 2021-2024 (in total 100 individuals) and that have now been recruited into the breeding population and became part of the moulting flock.

Figur 3: Andel omärkta fjällgäss vid ruggningsplatsen i Hudiksvall 2014–2025 (data saknas för 2016).

Percentage of unringed LWfG at the moulting site in Hudiksvall since 2014 (2016: no data)

There were at least 14 (unringed) 2nd year individuals, from the 29 that left the core breeding area in 2024. But given the fact that some 2nd year birds may be difficult to identify, there may have been a few more, suggesting quite high survival during winter 2024/25. In addition to the unringed 2nd year birds, three released young and one released as yearling in 2024 were among the moulting birds as well. Besides, the reports suggest at least 11 completely unringed adult pairs (same number as had been reported in Hudiksvall in spring), which again may be a conservative figure as not all unringed birds are easily assigned to a pair.

With such a large moulting flock, the birds sometimes seemed to have a hard time in search of suitable food sources. Flocks were seen feeding at green lawns away from the water of Lillfjärden, thereby frequently crossing crowded streets with cars and people. Based on the data from the two individuals with GPS-transmitters which were in the flock as well, the first birds were able to fly again around 24 July, after having been flightless for about 4 weeks. Directly after moulting they started to visit the

agricultural areas and Lake Tunasjön, outside Hudiksvall. Meanwhile, many have moved to Uppland, e.g. to Hjälstaviken.

Given the latest population estimate of about 140-150 individuals in 2024, the moulting numbers in Hudiksvall represent about 58% of the total population. In turn, this also means, that quite a number of birds apparently stays elsewhere during summer, either in the mountains (both core breeding area in Arjeplogsfjällen and Ritsem area) or perhaps also at other moulting sites. The total number of LWfG that have passed Hudiksvall since June 15 is estimated to be at least 109 individuals.

Fjällgäss i Hudiksvall i slutet av juni. Foto: Harald Ernst.

LWfG in Hudiksvall in late June. Photo by Harald Ernst

4. LWfG in the Baltic states

Below is a report from Hakon Kampe-Persson in Latvia.

In Latvia, fieldwork has over the years become increasingly focused on trying to clarify whether the at least 15 Swedish LWfG, which choose to migrate via the Baltics in the spring, are beginning to develop traditions of annually using certain specific stopover sites. If such sites exist and can be identified, it would open the possibility to monitor the development of this part of the population.

By visiting all locations in Latvia from which transmitter-tagged LWfG have been reported, it has been possible to significantly improve our knowledge of how LWfG use stopover areas here. Individual birds occasionally associate with either Greater White-fronted Geese or Tundra Bean Geese and then move in the same way as these species. Such individuals are found through careful scanning of flocks of resting geese. As soon as the LWfG are in pairs or flocks, however, they move independently of other geese, even though they may sometimes share foraging and daytime resting areas with them. In such cases, they are almost always found at the edge of the flock. Since LWfG prefer slightly wetter grasslands than GWfG, they often forage at small seasonal water bodies on natural grasslands—sometimes on small, grazed patches edged by trees—areas which GWfG never visit. This fact does not make fieldwork any easier, since the pairs and flocks are of greatest interest. In Latvia, there are tens of thousands of such small water bodies to check in a landscape that is also hilly. Over the past decade, the species has been found during more than one spring at several locations, but in those cases, it has involved lone birds or pairs, never any flocks.

This year's results differ markedly from those of previous years. Apart from the Norwegian birds at the traditional sites in Estonia, there have been unusually few observations of LWfG in the Baltics this spring. In Latvia, the data is limited to a single flock, seen on three occasions just northeast of the 19,772-hectare Teiči Bog Nature Reserve. In the evening of April 22, the flock was seen crossing the road in front of a car, before landing 1,300 meters from the nearest road. It was therefore not possible to get close enough to the flock for a more detailed inspection of the individuals. In the early morning of May 6, the flock was seen crossing the same road in the opposite direction and disappearing behind a line of trees. An hour later, the flock was seen vanishing behind a ridge a few kilometres northeast of the previous location, which became the last contact with the flock.

What is remarkable is that this flock consisted of a full 15 LWfG, with two GWfG in tow. Since the individuals could not be checked for possible rings, it cannot be said with certainty that they were Swedish, as it cannot be completely ruled out that they came from Russia. The Norwegian geese, on the other hand, had already passed through Latvia by that time. As it is rare, outside of Estonia, to see double-digit numbers of this species resting on the eastern side of the Baltic Sea, it is tempting to connect this observation with the 10 individuals reported from Poland on April 10.

In light of this observation, it is clear that next year's fieldwork in Latvia will largely focus on the foraging areas around Teiči Bog. The goal will be to determine whether the area is developing into an annual stopover site for Swedish LWfG. Other fieldwork will focus on sites where the species has been observed more than once over the past decade, as well as a few areas that are almost never visited by birdwatchers.

5. The Norwegian conflict

The decision by the Norwegian Environment Agency to once again permit the culling of a Swedish LWfG has caused considerable irritation in several quarters. According to the decision, the reason the Agency has given green light for the culling is that they believe the Swedish bird poses a threat by potentially attracting Norwegian geese to Sweden and to areas used by the Swedish population.

The Swedish LWfG Project states that there are several reasons why the decision is unfounded.:

1. The Lesser White-fronted Goose is listed on the IUCN/BirdLife International list of globally threatened species. There is strong evidence that the decision violates both the EU Birds Directive and the provisions of the Bern Convention. Norway is a party to the Bern Convention, which contains no provisions requiring specific migratory corridors to be isolated or preserved; on the contrary, the species should be protected and able to move freely within its range.
2. Article 11 of the Convention states that parties shall cooperate to increase the effectiveness of the measures undertaken. The decision to allow culling of yet another LWfG from Sweden significantly hinders such cooperation.
3. A 2010 report by the Wildfowl and Wetlands Trust, commissioned by the Norwegian Environment Agency, concluded that the addition of Russian LWfG to the Norwegian population could represent an important genetic contribution.
4. There is no support for the decision to allow culling of Swedish LWfG in either international or national Action Plans. In no guiding document or in any scientific context has, the migration route of the Swedish birds been identified as a threat to other populations. Nor does BirdLife International's fact sheet on Lesser White-fronted Goose mention different migration routes as a problem.
5. Both the Swedish and Norwegian LWfG populations are endangered, and their long-term survival is not secured. Therefore, each individual is a valuable contribution to efforts to increase the species' distribution in Scandinavia.

In addition, there is a financial aspect. Each goose that is raised and released represents a significant investment, related to the import of Russian geese, the work with captive breeding, as well as the release and monitoring efforts.

In recent years, the Norwegian population of LWfG has received support through several large LIFE projects, the latest being *"Providing a climate resilient network of critical sites for the Lesser White-fronted Goose in Europe"* (LIFE19 NAT/LT/000898). It is unreasonable to receive funding to protect a migrating species only within certain borders, while at the same time actively undermining conservation efforts for the same species in other countries.

The work on the Norwegian Action Plan for LWfG was evaluated in 2023 (NINA Report 2349). Even though the Swedish migration route has existed for nearly 50 years, the report states that it is unclear whether it has any impact on the Norwegian migratory routes. The evaluation suggests investigating how the Swedish release project could be integrated or coordinated with Norwegian efforts. However, the proposal for cooperation has evidently been rejected by the Norwegian authorities, who have instead chosen a confrontational approach.

The conflict between the two countries has also received some media attention. In a news segment by SVT Swedish Television, the Norwegian decision to once again allow culling of a LWfG was highlighted.

The Swedish LWfG Project was given the opportunity to explain why the Norwegian decision is indefensible. The Norwegian Environment Agency also presented its arguments, while the Swedish Environmental Protection Agency unfortunately refused to comment on the Norwegian decision.

Following the Swedish TV segment, several Swedish hunting magazines, Tabloid press, and Swedish radio have highlighted the conflict. Danish Radio (DR) has also reported about this topic, interviewing Jesper Madsen in Denmark and Jo Anders Auran of the Norwegian Environment Agency. Unfortunately, Sweden was never given the opportunity to present our side of the story, which allowed Norway to once again spread false information. However, the Spanish newspaper El Confidencial published a well-balanced report in which the Norwegian arguments were met with counterarguments from the Swedish project, BirdLife Sweden, and geneticist David Díez-del-Molino from Stockholm University.

The Swedish male lesser white-fronted goose affected by the decision (released in the Gällivare mountains in 2023) is likely still alive. At the very least, a Swedish goose with the same ring colour combinations was reported from Porsangerfjorden in Norway on August 21, 2025.

I samband med diskussionerna kring Norges senaste beslut om att tillåta avlivningen av en svensk fjällgås gjorde Sveriges Television intervjuer med bland annat projektledaren Sarah Nordlinder.

In connection with the discussions surrounding Norway's latest decision to allow culling off a Swedish LWfG, Swedish Television conducted interviews with the project manager Sarah Nordlinder among others.